

Laboratoria innowacji w rozwoju kompetencji nauczycieli pedagogiki specjalnej i osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi

Projekt nr.: 2014-1-PL01-KA202-003428

SCENARIUSZ

Podstawowe informacje

Instytucja	Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej
Data	05.2017
Grupa docelowa	<p>Studenci studiów I stopnia, na kierunku Pedagogika specjalna, specjalność: Edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną</p> <p>Przedmiot: Metodyka kształcenia i wychowania w przedszkolu specjalnym.</p> <p>Studenci pedagogiki specjalnej nabywają kompetencji do pracy z osobami z niepełnosprawnością intelektualną, poznają ich możliwości edukacyjne, rehabilitacyjne i terapeutyczne. Potrafią rozpoznać i samodzielnie rozwiązać problemy edukacyjne i rehabilitacyjne grupy osób z niepełnosprawnością. Uczestnicy zajęć przygotowują się do pracy nauczyciela w przedszkolach specjalnych dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną, w specjalnych szkołach podstawowych, w ośrodkach rehabilitacyjno-edukacyjno-wychowawczych lub w świetlicach. Mogą także pracować jako nauczyciele wspomagający w oddziałach integracyjnych lub jako pedagodzy specjalni w ośrodkach wczesnej interwencji i poradniach rehabilitacyjnych.</p>
Liczba uczestników	10
W jaki sposób grupa docelowa jest związana z osobami o specjalnych potrzebach edukacyjnych / z niepełnosprawnością?	W trakcie zajęć studenci zdobywają wiedzę w zakresie metodyki nauczania, wychowania, opieki i rehabilitacji osób z niepełnosprawnością intelektualną, potrafią opracować i realizować programy zajęć edukacyjno-terapeutycznych z uwzględnieniem wieku (zarówno metrykalnego, jak i rozwojowego) i stopnia niepełnosprawności intelektualnej. Uczestnicy zajęć nabywają umiejętności udzielania porad i instruktarzu rodzinom osób z niepełnosprawnością, a także wypracowują postawę szacunku drugiego człowieka i wrażliwości na jego potrzeby.
Krótkie uzasadnienie, do czego taka grupa wykorzysta scenariusz i jakie korzyści przyniesie jej skorzystanie z i-Laba	Grupa wykorzysta scenariusz do zdobycia wiedzy i umiejętności planowania zajęć dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w wieku przedszkolnym. Kluczowym elementem jest uświadomienie zróżnicowania potrzeb wychowanków i analiza sposobu doboru metod pracy, dostosowywania poziomu trudności, środków, pomocy dydaktycznych oraz aranżacji przestrzeni przedszkolnej dla efektywnego kształcenia każdego dziecka w grupie przedszkolnej.

Krótką prezentacją i-Laba

Czym jest i-Lab?	<p>i-Lab jest metodą, która odzwierciedla synergię kilku komponentów, takich jak designerskie otoczenie, działania stymulujące kreatywność, odpowiednie wyposażenie czy dostęp do komputerów z oprogramowaniem Virtual Brainstorming (VBS).</p> <p>i-Lab uwzględnia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - inspirujące środowisko uczenia się – jest to wyjątkowe miejsce, w którym grupa osób może spotkać się, by razem odkrywać i rozwijać swoje myślenie. Charakteryzuje się nietypowym projektem wystroju pomieszczenia i obecnością multimedialnych. - technologię – Laboratorium jest wyposażone w odpowiedni sprzęt komputerowy, który wykorzystuje specjalne oprogramowanie Virtual Brainstorm (VBS). - techniki moderacji – techniki społeczne mające na celu pobudzenie kreatywności, motywacji i dynamiki grupowej. <p>Połączenie tych trzech komponentów zachęca ludzi do efektywnej pracy, odkrywania i rozwijania myślenia, udziału we wspólnych działaniach, co może przyspieszyć proces myślenia i tworzenia.</p>
Opis i charakterystyka i-Laba	<p>Laboratorium Innowacji jest miejscem, w którym wydzielone są dwie strefy: strefa relaksu oraz strefa pracy. Obie części są ze sobą ściśle związane, co zapewnia łatwy dostęp z jednej do drugiej. Nietypowe wyposażenie pomieszczenia odgrywa komplementarną rolę w stosunku do części relaksu i pracy, zapewniając stymulację i wygodę dla użytkowników i-Laba. W strefie relaksu można prowadzić część warsztatową sesji, ukierunkowaną na rozwój twórczego myślenia. W strefie pracy prowadzona jest komputerowa burza mózgów. Zarówno kolory jak i cały design tworzą aurę niezwykłości i ukierunkowane są na pobudzanie kreatywności. Całość pomieszczenia jest zaprojektowana w oparciu o metaforę, która ma dodatkowo wspierać proces myślenia.</p>
Czym jest oprogramowanie VBS i dlaczego jest takie ważne?	<p>Oprogramowanie Virtual Brainstorming (VBS) jest przykładem adaptacji metody burzy mózgów ukierunkowanej na grupowe myślenie twórcze do aplikacji internetowej. Jest ono nieodłącznym komponentem Laboratorium Innowacji, który technicznie wspiera proces burzy mózgów (zbieranie pomysłów, ich ocenianie, raport zbiorczy). Ubranie burzy mózgów w ramy systemu informatycznego stwarza możliwość wydajniejszej organizacji procesu uczenia się, co przejawia się w efektywniejszym pozyskiwaniu i zarządzaniu pomysłami. Pozwala to na eliminację trudności związanych z prowadzeniem tradycyjnej burzy mózgów. Oprogramowanie jest dostępne dla osób niedowidzących i niewidomych.</p>

Scenariusz

Numer scenariusza	PL-006
Tytuł scenariusza	Dostosowanie metod pracy w przedszkolu specjalnym do indywidualnych potrzeb dzieci z niepełnosprawnością
Obszar	Pedagogika specjalna, edukacja i rehabilitacja osób z niepełnosprawnością intelektualną
Opis scenariusza	Scenariusz dotyczy sposobu organizowania zajęć grupowych, dla dzieci w przedszkolu specjalnym. Zadaniem nauczyciela pracującego w takiej grupie jest dostosowanie metod oraz środków pracy do indywidualnych potrzeb każdego dziecka. Jest to kluczowa umiejętność pedagogów specjalnych. W trakcie zajęć studenci mają za zadanie przypomnieć sobie podstawowe metody pracy z dziećmi oraz stworzyć przykładowy scenariusz zajęć biorąc pod uwagę stopień niepełnosprawności intelektualnej oraz występujące zaburzenia sensoryczne.

Proces dydaktyczny

Cele	<ol style="list-style-type: none"> 1. Poznanie metod pracy w przedszkolu specjalnym. 2. Nabywanie umiejętności dostosowania metod do indywidualnych potrzeb dziecka. 3. Uwrażliwianie na potrzebę diagnozowania aktualnego stanu dziecka i jego potrzeb. 4. Zwracanie uwagi na adekwatne określanie celów do pracy (aby nie były za proste lub zbyt trudne do osiągnięcia przez dziecko). 5. Wdrażanie do szybkiego reagowania na zmiany w grupie. 6. Kształtowanie postawy elastyczności i kreatywności.
Krótki opis procesu dydaktycznego	<p>Wprowadzenie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przedstawienie idei i-Laba oraz jego podstawowych założeń. 2. Przedstawienie celów podejmowanych działań. 3. Realizacja icebreakerów służących pogłębieniu poznania grupy oraz rozbudzeniu kreatywnego myślenia. 4. Wprowadzenie w problematykę sesji – zadania nauczyciela przedszkola specjalnego, metody pracy z dziećmi z niepełnosprawnością intelektualną. <p>Część właściwa:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Symulacja – uczestnicy wczuwają się w role osób z niepełnosprawnością, próbują wykonać określone zadania z utrudnieniem (np. siedząc z odchyloną głową, siedząc z głową pochyloną do przodu, w okularach zaciemniających, ze związanymi rękami, z zarytymi uszami). 2. Burza mózgów z użyciem oprogramowania VBS na temat: Jak dostosować metody pracy do indywidualnych potrzeb dzieci z niepełnosprawnością? 3. Rozmowa na temat propozycji studentów, pogrupowanie ich

	<p>w obszary dotyczące: dostosowania trudności, zaaranżowania przestrzeni, dostosowania materiałów, sposobu prezentacji zadań im stawianych.</p> <p>4. Praca w mniejszych grupach (2-3 osobowych) – studenci przygotowują zadanie dla dzieci niepełnosprawnych wykorzystując swoje wcześniejsze doświadczenia z symulacji – zadanie dostosowane do potrzeb dziecka z niepełnosprawnością intelektualną, z niepełnosprawnością wzroku lub słuchu – prezentacja zadań w grupie.</p> <p>5. Dyskusja na temat potrzeb dzieci z niepełnosprawnością i możliwości nauczyciela – Jakie wymagania stoją przed nauczycielem i jak im sprostać?</p> <p>6. Wspólne opracowanie kodeksu nauczyciela przedszkola specjalnego.</p> <p>Zakończenie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prezentacja kodeksu 2. Podsumowanie sesji w i-Labie
Metody	aktywizujące, asymilacji wiedzy, samodzielnego dochodzenia do wiedzy, praktyczne
Funkcje metod dydaktycznych	<ul style="list-style-type: none"> - Zachęcanie do aktywnego uczestnictwa w zajęciach. - Możliwość wczucia się w sytuację osób z niepełnosprawnością oraz dostosowanie zajęć z uwzględnieniem potrzeb. - Utrwalenie wiedzy dotyczącej organizacji i metod pracy w przedszkolu specjalnym. - Praca w przyjaznej atmosferze, możliwość wymiany doświadczeń.

Metody i pomoce zastosowane w czasie wdrażania scenariusza

Icebreakers (tytuł, krótki opis, link)	<p>W kolejkę! (10 min.)</p> <p>Uczestnicy ustawiają się w kolejce. Na początek mają za zadanie ustawić się w kolejności alfabetycznej (na podstawie nazwisk). W drugiej rundzie mają za zadanie ustawić się po kolei wg daty urodzenia. Kolejno wg: odległości od uczelni, wielkości rodziny, ilości guzików, jaką mają na sobie, itp.</p> <p>Bingo (10 min.)</p> <p>Prowadzący przygotowuje karty dla każdego uczestnika. Każdy z nich ma na karcie inne pytania, np. Znajdź kogoś, kto ma brata, Znajdź kogoś, kto potrafi grać na pianinie, Znajdź kogoś, kto lubi Grę o Tron, itd. Wygrywa osoba, która jako pierwsza zaznaczy odpowiedź na wszystkie pytania (i napisze imię osoby odpowiadającej).</p> <p>Znajdź kogoś, kto</p> <p>Studenci mają za zadanie napisać listę ze stwierdzeniami (5 przykładów) dotyczących osób z grupy. Zadanie Chcę znaleźć kogoś, kto... pozwala na dokładniejsze poznanie się uczestników. Warto zwracać uwagę również na to, jakich cech poszukują osoby, może to być ciekawym punktem wyjścia do dalszej rozmowy z uczestnikami.</p> <p>Źródło: http://www.eslcafe.com/idea/index.cgi?Ice:Breakers</p>
---	--

Materiały i pomoce dydaktyczne (co jest potrzebne)	Rękawice, zaciemnione okulary, stopery do uszu, wstążki, markery, kartki A4, brystol, papier pakowy.
Inne techniki (tytuł, krótki opis, link, zalecenia)	Symulacja (odgrywanie ról) – naśladowanie rzeczywistości, zachowań, zjawisk. Wczucie się w sytuację innej osoby pozwala zrozumieć jej sytuację, potrzeby, punkt widzenia. Dzięki tej technice studentom łatwiej będzie zaproponować konkretne rozwiązania służące pomocy dzieciom z niepełnosprawnością.

Korzyści dla uczestników

Jak pracować indywidualnie (krótki opis)?	<p>W grupie studentów mogą znaleźć się osoby z niepełnosprawnością ruchową, z wadą wzroku lub słuchu. Podczas zajęć prowadzonych w formie tradycyjnej zmuszone są do zajmowania miejsca najbliższej tablicy, co może powodować dyskomfort. W laboratorium każdy może wybrać dogodną dla siebie pozycję.</p> <p>Dla studentów, którzy mają specjalne potrzeby można przygotować większe kartki, odpowiednie narzędzia pisarskie w celu zwiększenia komfortu ich pracy.</p>
Jak pracować z grupą (krótki opis)?	<p>Przygotowując się do pracy grupowej należy tak obrać zadania, by każdy z uczestników był w stanie zaangażować się w ich wykonanie. Dzięki zróżnicowanym metodom pracy podczas realizacji scenariusza każda osoba może aktywnie uczestniczyć w zajęciach.</p> <p>Podczas wczuwania się w rolę osób niepełnosprawnych potrzebny bywa czasem komentarz osoby prowadzącej, oraz omówienie emocji, które towarzyszą studentom.</p>

Rezultaty

Osiągnięte cele	<p>W trakcie sesji studenci:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zostali uwrażliwieni na potrzeby dzieci z niepełnosprawnością. - Zastanowili się jak dobierać metody pracy, by każde dziecko w grupie było zaangażowane. - Wczuwali się w sytuację osób niepełnosprawnych. - Nauczyli się tworzyć zadania edukacyjne dla dzieci w przedszkolu specjalnym i dostosowywać ich przebieg do rodzaju niepełnosprawności. - Z zaangażowaniem i otwartością na innych członków grupy uczestniczyli w zajęciach.
Karty pracy (jeżeli zostały użyte)	Brak

Scenariusz jest rezultatem projektu:

*Laboratoria innowacji w rozwoju kompetencji nauczycieli pedagogiki specjalnej
i osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi*

Projekt realizowany w ramach programu „Erasmus+”
Akcja KA2 – Współpraca na rzecz innowacji i dobrych praktyk
Partnerstwa Strategiczne na rzecz kształcenia i szkoleń zawodowych
Nr projektu: 2014-1-PL01-KA202-003428

Komisja Europejska oraz Narodowa Agencja Programu Erasmus+ nie ponoszą odpowiedzialności za umieszczoną w publikacji zawartość merytoryczną.